B I U L E T Y N   R A D I O W Y

z dnia 17.IX.1943 r.

Front Południowy

Londyn,16.IX. Dziś rano piąta armia ameryk.podjęła w rejonie Salerno,na
północny-zachód od Altavilla,ofensywę i odrzuciła Niemców odzyskując wszy-
stkie stracone tereny.Następują stałe lądowania wojsk sprzym.W ten sposób po
48 godz.ciężkich walk z przeważającymi liczbowo i operującymi na wygodnym
dla siebie terenie wojskami niem.5-ta armia obroniła przyczółek pod Salerno
i zepchnęła Niemców na wzgórza Kampanii.Niemcy zmuszeni byli wycofać się o
3-5 km.Przyczółek na północny-zachód od Altavilla rozszerzony został na 19
km.w głąb lądu.W akcji 5-tej armii brała udział flota wojenna sprzym.,w tym
2 pancerniki,oraz lotnictwo,które bombardowało w rejonie Salerno i linie kol.
transporty,kolumny i koncentracje wojsk niem.,wykonując do tej chwili ponad
4 tys.lotów nad przyczółkiem Salerno.Gen.Clark dowódca 5-tej armii wydał
rozkaz dzienny,w którym stwierdził utrzymanie przyczółka,dał wyraz swemu
uznaniu dla wojsk bryt.-ameryk.operujących w tym rejonie i wezwał do wyrzu-
cenia Niemców z Italii we współdziałaniu z nadchodzącą 8-mą armią.8-ma ar-
mia bryt.posuwa się szybko ku północy,dążąc do połączenia się z siłami ope-
rującymi w rejonie Salerno.Po zajęciu Scalea,bazy wodnopłatowców znajduje
się ona w rejonie Sapri o około 80 km.od Salerno.Nie przeszkadzają Niem-
com w dokonywaniu zniszczeń podczas odwrotu,usuwając miny i przeszkadzając
w wysadzaniu mostów.Lotnictwo sprzym.bombardowało węzeł kol.w Potenza,silnie
wykorzystywany przez Niemców w odwrocie.Oddziały sprzym. z rejonu Bari-Al-
tamura posuwają się w kierunku na Foggia. - Na Korsyce i Sardynii wojska
włos.z pomocą miejscowej ludności obezwładniły słabe oddziały niem.Do Paler-
mo przybyło 28 małych jednostek floty wojennej włos.Z Malty do Aleksandrii
odpłynęły,pod eskortą floty bryt.2 pancerniki włos."Italia" i"Vitorio Ve-
neto",oraz 4 krążowniki i 5 kontrtorpedowców. - W północnej Italii Niemcy
obsadzili kraj po linię Spezia-Ravenna.Marsz.Kesselring zagroził karą śmier
ci za uszkadzanie niem.sprzętu wojennego lub pomoc przy uwalnianiu jeńców
bryt.i ameryk.W rejonie obsadzonym przez Niemców istnieją jednak jeszcze
ciągle zarzewi włos.ośrodki oporu,a w Turynie,Mediolanie,Genui i Bolonii
wybuchł strajk kolejarzy.- Na Bałkanach powstańcy jugosłowiańscy zajęli
port Susak koło Fiumy i Split.W prowincji Lublany przecięli oni komunika-
cję niem.W Ragusie wojska włos.opierają się jeszcze niem.próbom rozbroje-
nia ich.W Albanii trwają walki partyzanckie z wojskami bułgarskimi.W Gre-
cji niem.gubernator wojenny zagroził śmiercią Włochom,którzyby oddawali
broń partyzantom.Do Turcji przybywa wielu Włochów z Dodekanezu.

Front Zachodni

Londyn,16.IX. Ubiegłej nocy lekkie bombowce RAF atakowały Berlin i ce-
le w północno-zachodnich Niemczech,oraz dokonały ciężkiego nalotu na wiel-
ką fabrykę syntetycznego kauczuku w Montlucon na zachód od Vichy.Z opera-
cyj tych nie wróciło 8 bombowców i 2 myśliwce.Dziś za dnia latające forter-
ce zaatakowały ciężko urządzenia portowe w Nantes.15 bombowców niem.do-
konało nalotu na rejon Londynu.Straty nieznaczne.Zestrzelono 4 maszyny nie

Front Wschodni

Londyn,16.IX. Rozkaz dzienny Stalina donosi,że wojska frontu środko-
wego po sforsowaniu Desny zdobyły Nowogród-Siewierskij,leżący w połowie
drogi między Briańskiem a Nieżynem.Zdobyto tam silne pozycje niem.Cały
wschodni brzeg Desny od Briańska do Czernichowa znajduje się w ręku sow.
Na północnej Ukrainie wojska sow.posuwające się w kierunku na Kijów za-
jęły silnie umocnione miasto Romny oraz ponad 100 miejsc., w tym rejonie
posuwając się o 10-15 km.Na zachód od Charkowa zajęte zostały Wałki i Ca-
wriłowka.Na zachód od Barwenkowa wojska sow.zajęły ważną stację węzłową
Łozowaja.W kierunku na Zaporoże wojska sow.posunęły się o 10-18 km.zaj-
mując 140 miejsc.Rozkaz dzienny Stalina donosi,że wojska frontu północno-
kaukaskiego współdziałając z flotą czarnomorską,zajęły port wojenny Noworosyjsk.Zajęcie Noworosyjska nastąpiło po ataku z lądu i morza.W walkach
o port zostały rozbite 3 dyw.

niem.,1 dyw.rumuńska.Sow.flota czarnomorska i lotnictwo uniemożliwiły Niemcom zabrania przy ewakuacji ciężkiego sprzętu.Sytuacja Niemców na Krymie staje się coraz trudniejsza,wobec zagrożenia linii kol.na Melitopol.

<u>Wiadomości polityczne ogólne</u>

Londyn,16.IX.Papież odmówił przyjęcia przedstawiciela marsz.Kesselringa. - Agencja informacyjna włos.donosi,że marsz.Cavallero aresztowany przez rząd Badoglio i zwolniony przez Niemców,w tym celu by przyłączył się do akcji Mussoliniego popełnił samobójstwo.Z Hiszpanii donoszą,że gen.Gonzaga dowódca 22 bryg.artylerii nadbrzeżnej został rozstrzelany przez Niemców za odmowę podporządkowania się im.Korespondenci wojenni przydzieleni do 8-mej armii bryt.komunikują,że ludność włos.wita entuzjastycznie wojska bryt.wznosząc okrzyki na cześć Churchilla. - Przewodniczący komisji zagran.senatu U.S.A.,oświadczył,że po wojnie nie będzie żadnego nadpaństwa, natomiast istnieć będzie współpraca Zjednoczonych Narodów dla zachowania pokoju. - Gen.Petit szef misji wojskowej Francji Walczącej został przyjęty przez Stalina w obecności Mołotowa. - W operacjach partyzantów bałkańskich,a w szczególności w kierownictwie walk w Jugosławii bierze udział coraz większa liczba oficerów wojsk sprzym. - Z U.S.A.podają,że siły zbrojne U.S.A.wynoszą obecnie 7.300.000 ludzi. -

<u>Sprawy polskie</u>

Londyn,16.IX.Z Pomorza donoszą o ciężkich warunkach w jakich żyją tamt.Polacy,szczególnie w Gdyni,gdzie wszyscy bez wyjątku są oni zmuszeni do pracy ponad siły w porcie.Mimo głodu pomagają jeszcze obcym robotnikom,szczególnie kobietom rosyjskim,których jest tam dużo i które są specjalnie źle traktowane.- Na mogiłach naszych poległych z 1939 r.,na Wybrzeżu,Niemcy umieszczają napisy "polegli za Anglików". - W cyklu "Przemiany" mówiono o zasadach federacji państw.Zabezpieczona musi być odrębność poszczególnych krajów tego rodzaju połączenia się państw średnich i małych.Wspólne będą zagadnienia obrony i polityki zagran.,o których decydować będą władze związkowe i specjalne urzędy,stojące poza rządami poszczególnych państw.Obok armii narodowej istnieć będzie sztab,lotnictwo i flota związkowa.Skarb związkowy,mający na celu wspólne inwestycje gospodarcze,będzie czerpać dochody z wkładów poszczególnych państw. federacji.W ustanowieniu wspólnych ustaw wezmą udział delegacje parlamentarne lub wybierane przez ludność.Suwerenność związku zaznaczony będzie bądź to przez własny organ nadrzędny,bądź to przez wspólną głowę państwa,bądź to przez ciało kolegialne złożone z głów poszczególnych państw federacji.System administracyjny będzie wymagał trybunału konstytucyjnego,ustalającego zgodność ustaw i rozporządzeń poszczególnych państw z konstytucją federacji.

Radio "Świt". Nawiązując do epizodu,w czasie którego kobieta [illegible] w chwili rewizji osobistej pasażerów pociągu schowała na sobie rewolwer nieznanego jej osobnika Polka,komentator stacji składa hołd kobiecie polskiej za jej bohaterstwo,wytrwałość i ofiarność i wzywa ją do wyruszenia na nowy front - wychowania naszej młodzieży, - w której trzeba będzie zniszczyć ślady tych strasznych dla niej lat wojny,stosowania przez nią i przez nas wszelkich metod i środków do walki z bestią niem.Trzeba będzie znów nauczyć odróżniać dobro od zła.I ten obowiązek Polka wykona ofiarnie wychowując sumiennie obywatela państwa polskiego. - Z Łomży donoszą o zamordowaniu Tadeusza Komornickiego, Hryniewieckiego,Godlewskiego,Kartaszewskiego z rodzinami.To co przeżywa ludność Łomży i Białegostoku obecnie,woła o pomstę.Polacy z innych dzielnic przesyłają im wyrazy serdecznej troski i podziwu dla bohaterskiej ich postawy.

-.-.-. -.-.-.-.-.-.-.-.-.-